

Toto rozhodnutí nabylo právní moci.
výrok dne 08. dubna 2017
výrok dne
a je vykonatelné dnem 12. dubna 2017

Č. j.: 44 ICm 226/2016-51
(44 INS 24199/2015)

V Pardubicích

dne 27. 04. 2017

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivanou Bulisovou v právní věci žalobce **BP Integralis Limited**, reg. č. 255048, se sídlem Diagorou 4, Kermia Building, 6th Floor, Office 601, PC 1097, Nikósia, Kypr, zastoupeného Mgr. Ivo Siegelem, advokátem v Praze 1, Školská 38 proti žalovanému **1.správcovská a konkurzní v.o.s.**, se sídlem Sladkovského 67, Pardubice, IČO 26126788, insolvenčnímu správci dlužníka Aleše Zity, zastoupenému Mgr. Martinem Červinkou, advokátem v České Třebové, Čechova 396 o určení pohledávky

t a k t o :

- I. Žaloba o určení, že žalobce má za dlužníkem Alešem Zitou v insolvenčním řízení vedeném pod sp. zn. KSPA 44 INS 24199/2015 pohledávku ve výši 328.008 Kč, včetně zákonného úroku z prodlení z titulu nesplacené úhrady části jistiny půjčky tvořené původně půjčenou částkou podle smlouvy č. 1F 100950/2009 ze dne 21.12.2009, pohledávku ve výši 189.226 Kč včetně zákonného úroku z prodlení z titulu nesplacené úhrady části jistiny půjčky vzniklé kapitalizací smluvního úroku podle smlouvy o půjčce č. 1F 100950/2009 ze dne 21.12.2009 a pohledávku ve výši 579.509 Kč z titulu smluvní pokuty za prodlení s úhradou celé půjčky podle smlouvy o půjčce č. 1F 100950/2009 ze dne 21.12.2009, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému k rukám jeho zástupce Mgr. Martina Červinky, advokáta v České Třebové, Čechova 396 na náhradu nákladů řízení 19 275,30 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou zdejšímu soudu 22.1.2016 se žalobce domáhal určení, že má za dlužníkem Alešem Zitou (dále jen dlužník), s nímž je vedeno u zdejšího soudu

insolvenční řízení pod sp. zn. KSPA 44 INS 24199/2015, tři pohledávky vzniklé na základě smlouvy o půjčce č. 1F 100950/2009 ze dne 21.12.2009 (dále jen smlouva o půjčce). Smlouvu o půjčce uzavřel právní předchůdce žalobce 1. faktorská s. r. o. (dále jen původní věřitel) a podle smlouvy o půjčce poskytl dlužníkovi půjčku ve výši 250.000 Kč. V žalobě tvrdil, že kromě smlouvy o půjčce uzavřel původní věřitel s dlužníkem ještě smlouvu o úvěru č. 1F 101362/2010 ze dne 15.11.2010 (dále jen smlouva o úvěru). Na základě smlouvy o úvěru poskytl dlužníkovi úvěr ve výši 150.000 Kč. V obou případech se dlužník zavázal poskytnutou půjčku a úvěr vrátit a zaplatit úroky. Dále tvrdil, že se dlužník opozdil s placením splátek podle smlouvy o úvěru a splatnost tohoto úvěru nastala uplynutím 60 dnů prodlení s úhradou splátky, která byla splatná 28.3.2011. Splatnost úvěru nastala 28.5.2011 a podle ujednání se tímto dnem stala splatnou i půjčka podle smlouvy o půjčce. Poté původní věřitel vyzýval dlužníka k úhradě všech závazků do 15 dnů ode dne doručení výzvy, kterou si však dlužník u České pošty s.p. nevyzvedl. Stanovená lhůta uplynula 19.7.2011. Původní věřitel podal následně rozhodčí žalobu na zaplacení peněžitých pohledávek podle smlouvy o půjčce, rozhodčí nález byl vydán 16.12.2011, v právní moci 11.2.2012. Dne 31.5.2012 dlužník žalobci uhradil jednorázově splátku ve výši 1.090.000 Kč, z toho část 705.304 Kč použil žalobce k úplné úhradě pohledávek ze smlouvy o úvěru. Zbývající část 384.696 Kč použil k úhradě části pohledávek ze smlouvy o půjčce podle čl. III. odst. 11 této smlouvy na snížení pohledávky do řízení přihlášené pod č.2. Přihlášená pohledávka č. 1 ve výši 328 008,- Kč je nezaplacená část jistiny podle smlouvy o půjčce a úrok z prodlení, pohledávka č. 2 ve výši 189 226,- Kč představuje část jistiny půjčky, která vznikla kapitalizací sjednaných úroků, a úrok z prodlení. Dílčí pohledávka č. 3 byla smluvní pokuta z důvodu prodlení s úhradou celé půjčky, smluvní pokuta byla sjednána ve výši 3% opožděné splátky za každý započatý měsíc prodlení podle čl. VI. odst. 1 smlouvy o půjčce. Smluvní pokutu žalobce vyčíslil na 579.509 Kč. Žádal určit pohledávky celkem ve výši 1.096.743 Kč.

Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Smlouvy považoval za lichevní, absolutně neplatné, z hlediska ochrany spotřebitele nepřijatelné, nemravné. Dále uvedl, že obě smlouvy byly sjednány se zajištěním na nemovitém majetku dlužníka, a tudíž úhradu smluvních pokut považoval žalovaný za nepřiměřenou a nemravnou při dalším zajištění pohledávky věřitele. Nárok považoval za neexistentní, nároky ze smlouvy o půjčce vycházely z nicotného rozhodnutí vydaného pochybnou rozhodčí společností s ručením omezeným.

Přezkumné jednání se konalo 7.1.2016, žaloba byla zdejšímu soudu doručena 22.1.2016, žaloba byla podána včas ve lhůtě 30 dnů od konání přezkumného jednání. Zároveň byla podána i včas ve lhůtě 15 dnů od vyrozumění doručeného žalobci 15.1.2016.

Na jednání dne 6.12.2016 žalobce vysvětlil, že přijatou částku 1.090.000 Kč použil nejprve analogicky podle § 330 obchodního zákoníku na závazky ze smlouvy o úvěru, neboť za silnější pohledávku považoval pohledávku podle smlouvy o půjčce potvrzenou rozhodčím nálezem.

Soud zjistil tento skutkový stav:

- usnesením ze dne 20.10.2015, č. j. KSPA 44 INS 24199/2015-A-8 soud zjistil úpadek dlužníka, povolil řešení úpadku oddlužením a žalovaného ustanovil insolvenčním správcem, řízení bylo zahájeno vyhláškou ze dne 25.9.2015,
- z přihlášky pohledávky soud zjistil, že pod č. 1 žalobce přihlásil nezajištěnou pohledávku ve výši jistiny 250.000 Kč, dále přihlásil zákonný úrok z prodlení 78.008 Kč, celkem 328.008 Kč, jako pohledávku č. 2 přihlásil nezajištěnou pohledávku ve výši jistiny 144.224 Kč jako část jistiny vzniklé kapitalizací smluvního úroku, dále přihlásil zákonný úrok z prodlení ve výši 45.002 Kč, celkem 189.226 Kč, jako nezajištěnou pohledávku č. 3 přihlásil jistinu 579.509 Kč jako smluvní pokutu za prodlení s úhradou celé půjčky, pohledávky přihlásil s odkazem na smlouvu o půjčce,
- podle smlouvy o půjčce uzavřené podle § 657 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník poskytl původní věřitel dlužníkovi 250.000 Kč na opravu předmětu zástavního práva uvedeného v čl. VII/2 této smlouvy, půjčka měla být vrácena v měsíčních splátkách po 3.590 Kč jako splátka jistiny a splátka úroku, původní věřitel mohl žádat také smluvní pokuty podle čl. III bod 9 v případě porušení smluvních závazků, zejména v případě prodlení s úhradou jakékoliv splatné částky, která přesáhne 60 dnů nebo pokud celková částka z prodlení přesáhne 5% půjčené částky nebo dojde ke zhoršení zajištění půjčky, v tom případě je dlužník povinen zaplatit dosud nesplacenou částku včetně nesplacených úroků za celou sjednanou dobu půjčky a včetně veškerého dosud nesplaceného příslušenství, tj. úroku z prodlení, smluvních pokut a dalších oprávněných nároků, podle čl. III bod 11 závazek dlužníka platit trvá až do úplného zaplacení půjčky, tedy jistiny, úroku, úroku z prodlení a smluvních pokut a ostatních oprávněných nároků věřitele podle smlouvy o půjčce, přičemž úhrady se započítávají postupně na smluvní pokuty, na úroky z prodlení a úroky z půjčky a nakonec na úhradu jistiny, podle čl. IV bod 2, nebude-li úrok z půjčky uhrazen v den platnosti, hledí se na něj jako na novou půjčku věřitele vůči dlužníkovi, která se slučuje s dosavadní půjčkou, tj. připočítává se k jistině půjčky a stává se její součástí, podle čl. VII bod 1 byla sjednána smluvní pokuta ve výši 3% opožděné platby za každý započatý měsíc prodlení ode dne vzniku prodlení do zaplacení celé opožděné splatné částky, podle čl. VII bod 2 účastníci deklarovali, že vrácení půjčky bude zajištěno zástavním právem na nemovitých věcech zapsaných na listu vlastnictví č. 52600 pro k.ú. Studánka, obec Pardubice,
- z dodatku č. 1 ze dne 8.6.2010 ke smlouvě o půjčce se změnil čl. III bod 9 smlouvy o půjčce s tím, že v případě porušení smluvních závazků, tedy s úhradou jakékoliv splatné částky, které přesáhne 90 dnů nebo jestliže celková částka prodlení přesáhne 5% půjčené částky, je dlužník povinen zaplatit dosud nesplacenou část půjčky včetně dosud nesplacených úroků za celou sjednanou dobu půjčky, podle čl. III bod 3 dodatku č. 1 případný spor bude řešen v rozhodčím řízení třetí osobou určenou tajemníkem Smírčí a rozhodčí komory České republiky, o.s.,
- podle smlouvy o úvěru (bez identifikačního čísla osoby pro dlužníka) podle ust. § 497 obchodního zákoníku se dlužník a původní věřitel dohodli na poskytnutí úvěru pro podnikatelské účely dlužníka, a to ve výši 150.000 Kč s tím, že úvěr bude vrácen v měsíčních splátkách po 2.190 Kč, splátka

obsahuje splátku jistiny a úroku, podle č. III bod 9 byla sjednána lhůta 60 dnů pro zesplatnění celého úvěru, pokud nebude dlužník řádně hradit své závazky a dostane se do prodlení s úhradou jakékoliv splatné částky, podle čl. III bod 10 pokud bude mít dlužník vůči věřiteli více závazků z více smluv o úvěru či o půjčce, a pokud se stane jeden ze závazků okamžitě splatným, stanou se okamžitě splatnými i všechny ostatní závazky dlužníka, podle čl. VI bod 1 se dlužník zavázal platit zákonný úrok z prodlení, podle čl. VII bod 2 opět účastníci deklarovali, že vrácení úvěru bude zajištěno zástavním právem na nemovitých věcech ve vlastnictví dlužníka na listu vlastnictví č. 52600 pro k.ú. Studánka, obec Pardubice, podle čl. IX bod 1 se informace mezi účastníky uskutečňovaly kromě jiného i telefonicky nebo elektronicky, podle č. IX bod 6 se odstoupení od smlouvy nedotýkalo nároku na zaplacení smluvní pokuty, podle čl. IX bod 7 se účastníci dohodli, že prostředky použité podle smlouvy o půjčce byly použity pro účely podnikání na opravu nemovitosti, kde se bude uskutečňovat podnikatelská činnost dlužníka, tudíž na smlouvu o půjčce se nadále nahlíželo jako na úvěr za účelem podnikání podle obchodního zákoníku,

- z oznámení o zadání příkazu k úhradě u České spořitelny, a.s. vyplývá, že zadavatel Patrik Pokorný od původního věřitele zadal 15.1.2010 příkaz k úhradě 15.000 Kč, téhož dne zadal další příkaz k úhradě 200.010 Kč a 17.2.2010 zadal příkaz k úhradě 25.000 Kč na účet dlužníka č. 187510480/0600, dne 18.3.2010 zadal příkaz k úhradě 5.000 Kč Vladislav Böhm na účet dlužníka, že se jedná o účet dlužníka, vyplývá i ze zpráv pro příjemce, kde je vždy uvedeno „půjčka Aleš Zita“,
- ve výzvě k okamžité úhradě celého úvěru ze dne 20.6.2011 upozornil původní věřitel dlužníka, že nebyly zaplaceny splátky podle smluv ze dne 21.12.2009 a 15.11.2010 a vyzval dlužníka k úhradě dluhů, které činily podle smlouvy o půjčce 815.889 Kč a podle smlouvy o úvěru 518.745 Kč, celkem 1.334.634 Kč, z připojené kopie doručeny vyplývá, že se zásilka zaslaná doporučeně vrátila jako nevyzvednutá zpět původnímu věřiteli, z výzvy dále vyplývá, že dlužník uhradil na půjčku splátky ve výši 46.680 Kč a na úvěr 7.380 Kč, celkem tedy zaplatil s prodejem bytu (1.090.000 Kč) na půjčku a úvěr 1.144.060 Kč,
- z rozhodčího nálezu ze dne 16.12.2011 vydaného rozhodkyní ad hoc JUDr. Danielou Žihlovou ze Smířčí a rozhodčí komory České republiky, o.s. vyplývá, že podle žaloby původního věřitele bylo dlužníkovi uloženo zaplatit původnímu věřiteli podle smlouvy o půjčce 250.000 Kč, smluvní úrok 764.950 Kč, smluvní pokutu ve výši 3% za každý měsíc prodlení a paušální náhradu 50.000 Kč, dále úrok z prodlení a nahradit náklady rozhodčího řízení 39.556 Kč, rozhodčí nález měl nabýt právní moci 11.2.2012, vykonatelnosti 14.2.2012,
- podle protokolu o přezkumném jednání ze dne 7.1.2016 věřitel přihlásil tři pohledávky celkem ve výši 1.096.743 Kč, které žalovaný popřel co do pravosti, neboť zanikly uhrazením,
- podle seznamu přihlášených pohledávek žalobce přihlásil pohledávku pod č. 1 ve výši 328.008 Kč, pohledávku č. 2 ve výši 189.226 Kč, pohledávku č. 3 ve výši 579.509 Kč, celkem 1.096.743,- Kč,
- podle komentáře žalobce k přihlášce pohledávky činí součet všech tří pohledávek podle smlouvy o půjčce 1.096.743 Kč,

- z výpovědi dlužníka jako svědka soud předně zjistil, že od původního věřitele obdržel postupně 250.000 Kč a 150.000 Kč podle dvou smluv, závazky splácel, dokud se nedostal do nepříznivé finanční situace. Protože se chtěl vymanit ze svých dluhů, sjednal pomoc s paní Hampelovou, se kterou komunikoval na adrese hampelova@zastaveniexekeuce.cz, a s její pomocí byl jeho byt prodán. Na bytu vázlo zástavní právo pro původního věřitele. Poté, kdy byla zaplacená kupní cena, původní věřitel zrušil zástavní právo. Částka z prodeje byla zaslána na účet původního věřitele ve výši a podle vyčíslení, které stanovil původní věřitel, a v této výši byla také částka původnímu věřiteli zaplacená. Poté ho již nikdo nevyzýval k zaplacení dalších dluhů ve prospěch původního věřitele. Že dlužník se dozvěděl až po roce, kdy byla nařízena exekuce na jeho majetek. Z prodaného bytu se odstěhoval v srpnu 2012. Závazky vůči původnímu věřiteli splnil, paní Hampelová zaplatila kompletně celou vypočítanou pohledávku, jinak by původní věřitel neuvolnil zástavu. Když se dozvěděl, že probíhá exekuce ve prospěch původního věřitele, komunikoval s panem Pokorným a panem Böhmem a obdržel od nich jiné vyčíslení svých závazků, než uvedl dříve pan Pokorný v souvislosti s prodejem bytu. Peníze od původního věřitele měl k dispozici něco přes rok. Údaje o vyčíslení všech svých dluhů vůči původnímu věřiteli bylo obsaženo v komunikaci mezi paní Hampelovou a původním věřitelem,
- podáním ze dne 13.1.2016 žalovaný vyrozuměl žalobce o popření jeho pohledávky, vyrozumění bylo žalobci doručeno 15.1.2016.

Po provedeném dokazování má soud za prokázané, že 25.9.2015 bylo zahájeno řízení na návrh dlužníka a 20.10.2015 soud vydal usnesení, kterým zjistil úpadek dlužníka, povolil řešení úpadku oddlužením a žalovaného ustanovil insolvenčním správcem. Žalobce přihlásil do insolvenčního řízení celkem tři pohledávky ve výši 1.096.743 Kč ze smlouvy o půjčce ze dne 21.12.2009 ve znění dodatku č. 1 ze dne 8.6.2010, z toho pohledávku č. 1 ve výši jistiny 250 000 Kč a úrok z prodlení ve výši 78 008 Kč, pohledávku č. 2 jako kapitalizovaný smluvní úrok ve výši jistiny 144 224,- Kč a úrok z prodlení 45 002,- Kč, pohledávku č. 3 ve výši 579 509,- Kč jako smluvní pokutu za opožděnou úhradu celé půjčky. Dále má soud za prokázané, že na přezkumném jednání žalovaný pohledávky popřel co do pravosti z důvodu, že pohledávky podle smlouvy o půjčce byly uhrazeny. Původní věřitel uzavřel s dlužníkem smlouvu o půjčce a podle ní mu poskytl 250.000 Kč na opravu nemovitých věcí v k.ú. Studánka, obec Pardubice, zapsaných na listu vlastnictví č. 52600. Na nemovitých věcech vázlo zástavní právo k zajištění závazků ze smlouvy o půjčce. Dále dne 15.11.2010 uzavřel původní věřitel s dlužníkem smlouvu o úvěru podle obchodního zákoníku na 150.000 Kč na podnikatelské účely související se stejnými nemovitými věcmi, které sloužily jako zajištění i pro splnění závazků podle smlouvy o úvěru. Soud má dále za prokázané, že dlužník uhradil 31.5.2012 žalobci částku 1.090.000 Kč. Tato částka byla zaplacená poté, kdy byly zpeněženy nemovité věci, na kterých vázlo zástavní právo pro původního věřitele, a to prostřednictvím paní Hampelové, komunikující s dlužníkem na adrese hampelova@zastaveniexekeuce.cz. Žalobce v žalobě uvedl, že na jeho účet byla jednorázově zaplacená částka 1.090.000 Kč dne 31.5.2012. Dále má soud za prokázané, že kromě této částky 1.090.000 Kč uhradil dlužník další platby ve výši 46 680 Kč na smlouvu o půjčce a 7 380 Kč na závazky ze smlouvy o úvěru, což vyplývá z výzvy původního věřitele ze dne 20.6.2011, takže uhradil celkem

1.144.060 Kč. Smlouva o půjčce byla uzavřena 21.12.2009, smlouva o úvěru 15.11.2010. Dne 31.5.2012 dlužník uhradil 1.090.000 Kč. Na základě obou smluv obdržel dlužník celkem 400.000 Kč, finanční prostředky měl pak k dispozici od 15.1.2010, kdy je datován první příkaz původního věřitele k úhradě částky 15.000 Kč podle smlouvy o půjčce. Finanční prostředky tak měl dlužník k dispozici od 15.1.2010 do 31.5.2012. Tedy dva roky, čtyři měsíce a šestnáct dnů.

Dále má soud za prokázané, že v obou smlouvách bylo sjednáno zajištění závazků na nemovité věci ve vlastnictví dlužníka. Dále bylo sjednáno další zajištění ve formě smluvní pokuty ve výši 3% ročně z včas nezaplacených splátek. Dále byl sjednán i úrok z prodlení, který rovněž žalobce vyžadoval. Vedle toho byl sjednán i úrok, který byl po nezaplacení splátek podle smlouvy o půjčce kapitalizován, stal se další jistinou a žalobce žádal z této nezaplacené částky úrok z prodlení. Kapitalizace byla sjednána v čl. IV. bod 2 smlouvy o půjčce. Tato smlouva byla uzavřena podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ale podle čl. IX. bod 7 smlouvy o úvěru se na smlouvu o půjčce mělo dále nahlížet jako na úvěr za účelem podnikání, ačkoliv ani jedna ze smluv nebyla uzavřena s dlužníkem jako podnikatelem.

Soudy jsou známá rozhodnutí týkající se kapitalizace smluvního úroku, který nebyl splácen řádně a včas. S tímto je také soud srozuměn a kapitalizace úroku není protiprávní. Co však shledává soud v rozporu se zákonem, je požadavek, aby soud určil, že žalobce má za dlužníkem pohledávku podle smlouvy o půjčce ve výši 1.096.743 Kč. Z provedeného dokazování vyplývá, že dlužník na půjčené částky 400.000 Kč zaplatil ve splátkách a výtěžku z prodeje nemovitých věcí 1.144.060 Kč. Vedle toho žalobce žádá, aby soud určil, že pohledávka 1.096.743 Kč je po právu. Žalobce odkazuje na sjednané nároky ze smlouvy o půjčce. Soud považuje nárok na smluvní pokutu za v rozporu s dobrými mravy. Půjčka byla poskytnuta ve výši 250 000,- Kč, žalobce žádá smluvní pokutu 579 509 Kč. Smlouva o půjčce byla uzavřena 21.12.2009 podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a má povahu spotřebitelského úvěru. Smlouvou o úvěru v textu uvedeném v čl. IX bod 7 a psaném drobným písmem se půjčka měla změnit na úvěr. V tom soud spatřuje jednání, které vedlo ke zhoršení postavení dlužníka jako spotřebitele ve smluvních vztazích. O zaplacení závazků podle smlouvy o půjčce rozhodoval rozhodce, který neměl právo v rozhodčím řízení rozhodovat, rozhodčí doložka obsažená v dodatku č. 1 ke smlouvě o půjčce je neplatná, rozhodce nebyl určen transparentním způsobem. Rozhodčí nález z toho důvodu nemá žádné právní účinky. Navíc žalobce použil přijaté finanční prostředky 31.5.2012 na úhradu závazků ze smlouvy o úvěru, ačkoliv ten byl sjednán mezi účastníky později.

Podle ust. § 262 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník strany se mohou dohodnout, že jejich závazkový vztah, který nespadá pod vztahy uvedené v § 261, se řídí tímto zákonem. Jestliže taková dohoda směřuje ke zhoršení právního postavení účastníka smlouvy, který není podnikatelem, je neplatná.

Soud považuje smlouvu o půjčce a smlouvu o úvěru za lichevní smlouvy. V této souvislosti soud odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 19.1.2017, sp.zn. I.ÚS 3308/16. Ve věci projednávané před zdejším soudem byla původně sjednána smlouva o půjčce podle zákona č. 40/1964 Sb., která následně byla změněna ujednáním v čl. IX bod 7 smlouvy o úvěru na smlouvu podle obchodního zákoníku,

tedy zhoršilo se právní postavení dlužníka, toto ujednání ve smlouvě o úvěru tedy není platné. Ani jedna ze smluv nebyla uzavřena na straně dlužníka jako s osobou podnikající. Nález Ústavního soudu především odkazuje na částku, která se týká zajištění závazků. Nejenže v této projednávané věci byl sjednán, vymáhán a žádán úrok z prodlení, ale zároveň je žádána smluvní pokuta, tedy další zajištění vedle zajištění nemovitými věcmi. Soud má za to, že zajištění nároku nesmí být nadměrné. Podle bodu 33 citovaného nálezu Ústavního soudu „lze tedy shnout, že ačkoliv je ochrana autonomie vůle jedním z řídících soukromoprávních principů, je třeba i v situacích tísně a výrazné nevýhodnosti charakterizujících lichvu, korigovat zásadou ochrany slabšího. Takové situaci, kdy v tísní dochází k uzavírání disproporčních smluv, mohou totiž v jednotlivých případech způsobit až rdousící efekt a vyprázdnění veškeré majetkové podstaty jednotlivce, čímž dochází k nepřipustnému zásahu do práva na ochranu majetku.“ Soud má za to, že v projednávané věci právě k takovému postupu došlo, a to zejména s přihlédnutím k původně uzavírané smlouvě o půjčce podle zákona č. 40/1964 Sb., v pozdější úpravě obchodního zákoníku by dlužník nepoužíval takové právní ochrany jako v případě spotřebitelského úvěru. Dále se vztahuje nález Ústavního soudu i na situace, kdy dlužník prodal nemovitou věc, aby uspokojil věřitele. Podle bodu 37 nálezu Ústavního soudu „...lze v občanskoprávním řízení při hodnocení hrubého nepoměru použít jako jisté vodítko kritérium dvojnásobného překročení plnění dlužníka protiplnění věřitele“. Ústavní soud totiž dovodil, že „pokud jde o lichvu, představující určité právní jednání, které je v rozporu s dobrými mravy, jejím podstatným objektivním znakem je hrubý nepoměr vzájemných plnění, neboť takový nepoměr je v rozporu s ústavní zásadou přiměřenosti, tj. s jedním ze stěžejních principů ústavního soudnictví... Tento nepoměr může být relevantně posouzen pouze na základě rozdílu objektivních hodnot plnění poškozeného a protiplnění lichváře, což je v každém konkrétním případě nezbytné stanovit na základě rozsáhlého hodnocení v dané věci.“

V projednávané věci má soud má za prokázané, že původní věřitel poskytl dlužníkovi 400.000 Kč podle dvou smluv se zajištěním na nemovitých věcech. Dlužník do 31.5.2012 původnímu věřiteli zaplatil 1.144.060 Kč, tedy více než dvojnásobek půjčené částky. Vedle toho v incidenčním sporu žádá žalobce určit, že má za dlužníkem další pohledávky ve výši 1.096.743 Kč, a to jen podle smlouvy o půjčce. Žádá, aby soud určil, že má další pohledávky ve výši více než dvojnásobku poskytnutých částek podle dvou smluv. Z uvedeného soud dovozuje, že se jedná o smlouvy, které mají lichevní povahu, a to i smlouva o půjčce, a soud proto na základě skutkového zjištění a právního posouzení žalobu zamítl. Jednání žalobce a jeho právního předchůdce nelze poskytnout právní ochranu.

Žalovaný měl úspěch ve věci, a soud mu proto přiznal náhradu nákladů podle § 142 odst.1 o.s. ř. Žalovaný byl zastoupen advokátem a soud mu přiznal náhradu za čtyři úkony právní služby po 3.100 Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif v platném znění. Dále přiznal náhradu za čtyři režijní paušály po 300 Kč podle advokátního tarifu. Dále přiznal náhradu za devět půlhodin ztráty času po 100 Kč podle advokátního tarifu. Zástupce žalovaného cestoval do Pardubic z České Třebové osobním automobilem Citroën DS4 reg. zn. 5E67181 k jednání dne 6.12.2016 při překonané vzdálenosti 128 km s průměrnou spotřebou 5,9l benzínu natural 95/100 km. Za toto jízdné přiznal soud náhradu ve výši 709 Kč. Za jízdné

k jednání dne 7.2.2017 soud přiznal náhradu ve výši 721 Kč. Náhrada tak činí celkem 15 930 Kč. Zástupce žalovaného je plátcem daně z přidané hodnoty, soud proto přiznal i náhradu této daně se sazbou 21 % ve výši 3 345,30 Kč. Náhrada nákladů řízení tak činí celkem 19 275,30 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím podepsaného soudu.

V Pardubicích dne 16. února 2017

JUDr. Ivana Bulisová v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Kristýna Vinšová, DiS.